

ρεῖτο δὲ καλλίτερος σκοπευτής τῆς Βιέννης. Εγονυπέτησε πλησίον τῆς γυναικές του καὶ ἔλαβε τὴν χειρά της. Οἱ φρυγίδες ἔπαλλε. «Ἄρχε ξῆ. Τότε δὲ κακοῦργος τὴν ἐπειρποιήθη, τὴν ἔφερεν εἰς τὸν ἑαυτόν της. «Θὰ φορέσῃς φόρεμα χοροῦ καὶ δόλους σου τοὺς ἀδάμαντας, διέταξε, καὶ θὰ μὲ ἀκολουθήσῃς εἰς τὸν χορὸν τῆς γαλλικῆς πρεσβείας, εἰς τὸν ὅποῖον εἴμενα πρεσκελημένοι». — «Οὐχι.. δὲν ἡμπερῶ». — «Θὰ ἐνδυθῆς καὶ θὰ πᾶμε χωρὶς ἄλλο. Ως πρόφρασιν τῆς μονομεχίας μας μὲ τὸν Βλάζεβίτζ διέδωκα διτὶ ηρίσα μαζῆ του εἰς τὸ χριτοπαίγνιον. Πρέπει νὰ παρουσιασθωμεν ἀπόψις μαζῆ εἰς τὸν κόσμον. «Αλλως θὰ πιστεύθη διτὶ ἔκτυπηθην ἐξ αἰτίας σου καὶ ἀτιμάζομεν.. Ενδύσου, τὸ ἀπαιτῶ!...» Η δυστυχής ἡναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ. Πώς νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὸν ἄνδρα, τὸν δπεῖον εἶχεν τόσον σκληρῶς ὑβρίσει; «Ενδύθη, μὲ ποίειν ἀγωνίαν, περιττὸν νὰ εἴπω, καὶ δὲ σύζυγός της τὴν ὁδήγησεν εἰς τὸν χορὸν τῆς πρεσβείας. Συντατριμένη, ἐσωρεύθη μᾶλλον ἢ ἐκάθισεν εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς εἰσόδου, ὅπου δὲ κλητὴρ ἀνήγγειλεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τοὺς προσερχόμενους. «Οἱ ιατροί, ἐν μεγάλῃ στολῇ, μὲ ὅλα του τὰ παράσημα, μειδιῶν, ἵστατο ὅπεισαν ἀπὸ τὸ κάθισμα τῆς γυναικός του. Αἴφνης, ἴδων πρὸς τὸν ἀντιθέλαμον, ἔκυψεν εἰς τὸ οὖς τῆς Μάρσεις, ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ τῆς ἀπευθύνῃ κανένα φιλοφρένημα. «Η λύπη δὲν σὲ ἔφονεις λοιπόν, ἀθλία;» — «Οὐχι ἀκόμη δυστυχῶς, ἐψιθύρισεν ἢ βασανίζομένη» — «Λοιπὸν κύτταξε εἰς τὴν θύραν καὶ ἀπόθεκε ἀπὸ χαράν». Συγχρόνως δὲ κλητὴρ ἀνήγγειλε δι' ισχυρὰς φωνῆς: «Οἱ λοχαγὸς Βαρώνος Βλάζεβίτζ! Οἱ ἀξιωματικὸς εἰσῆλθε μειδιῶν καὶ διπάς πάντοτε ἀνέζητοσιν πρώτην διὰ τοῦ βλέμματος τὴν Μάρσειν. «Αλλὰ μόλις τὴν ἀνεγνώρισεν. Εἶχεν ἐγερθῆ ἀπὸ τὸ κάθισμά της, εὐθυτενής, ὡς ἂν ἐκινεῖτο δι' ἐλατηρίου, πελιδνή, φοιερὰ τὴν θέαν! «Ἐρριψε πρὸς αὐτὸν βλέμμα ἀπελπιστικόν, ἔφερε τὴν χειρά εἰς τὸν λαιμὸν καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ δαπεδέου νεκρά, ἀναμφισθητήτως νεκρά πλέον.. Η ταραχὴ τὴν ὅδοις εἰσέβαλεν προσερχόμενον γαγονός ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος. Οἱ ιατροί ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς γυναικός του, μὲ φωνὰς ἀγρίες, ἢ ἀπελπισία δὲ τοῦ λοχαγοῦ θὲ ἐπρέζενει σκάνδαλον, ἀν μὴ εἰς τῶν φίλων του τὸν παρέσυρε ἔξω τῆς αἰθουσῆς. «Ολοι εἰς πρεσκελημένοι ἐτράπησαν εἰς φυγήν οἱ ὑπηρέται ἔφερον τὸν δεῖπνον καὶ ἡ σύζυγος τοῦ πρέσβεως δυσηρεστήθη μεγάλως διότι ἀπέτυχεν δὲ χορός της, ὅστις ἐπρομηνύετο λαμπρός.

Οἱ Μαυρίκιοι ἐσιώπησεν, στιγμὴ δὲ σιγῆς ἐπηκολούθησεν. Ρίγος διέδραμεν ὅλων σχεδὸν τὰ σώματα, καὶ αὐτὸς δ' ἡ Περέιρα ἔσχε τὴν εὐφυίαν νὰ μὴ διακινθεύσῃ ἀνηστίαν τινά.

Αἴφνης ἐπεφάνη καὶ η είκοδέσποινα, ύπεγειρουσα τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τοῦ καπνιστηρίου.

— Έτελειώσατε τὸ κάπνισμα, κύριοι; Αἱ κυρίαι εἰς ζητοῦν.

Μεταβαίνων εἰς τὴν αἴθουσαν, δὲ Περέιρα ἐλαβεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὸν Μαυρίκιον.

— Καὶ δὲ ιατρὸς τί ἀπέγεινεν;

— «Οπως σᾶς εἶπα, εἰς στιγμὴν ἀπερισκεψίας ὥμοδόγησεν ἐπαιρόμενος τὸ ἔγκλημά του, τὸ δποῖον ἄλλως δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου. 'Αλλ' ἡ ἐν Βιέννη διαμονὴ καθίστατο πλέον εἰς αὐτὸν δυσχερής. Μετέβη λοιπὸν εἰς Βαρεσούλαν ὅπου ἀπέκτησε πολυάριθμον πελατείαν καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος: — Κυρίως νὰ ἀποφεύγετε τὰς συγκινήσεις!.. Αλλὰ πῶς σεῦ ἐφάνη ἡ ὑπόθεσίς μου;

— Εντελῶς ἀδύνατον νὰ ἀναβιβασθῇ ἀπὸ σκηνῆς, φίλε μου. «Ολοι οἱ κριτικοί θέα γράψουν τὴν ἄλλην ἡμέραν διτὶ δ συγγραφεὺς ἀπεμιμήθη τὴν 'Ιουλίαν τοῦ Οκταβίου Φεγγεί.

(Francois Coppée.)

Δ.Γ.Κ.

ΤΑ ΑΡΩΜΑΤΑ

Η χρῆσις τῶν ἀρωμάτων ἀνάγεται εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, καὶ φαίνεται διεδόθη ἐκ τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῆς Περσίας. Επὶ πολὺν καιρὸν ἐν τῇ Βαβυλῶνι καὶ ἐν τῷ σημαντικωτάτῳ ἐμπορίῳ συνακεντροῦντο τῆς ὑφηλίου πάσης τὰ ἀρώματα.

Τὰ ἀρώματα ἐχρησιμοποιήθησαν κατὰ πρότερον εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἑορτάς. Εν Αἰγύπτῳ παρεσκεύαζον αὐτὰ ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ τὰ προσέφρερον εἰς τοὺς θεούς. Τὴν συνήθειαν παρέλαβεν οἱ Ἐβραῖοι, μόνου τοῦ μεγάλου ιερέως δικαιασμένου νὰ προσφέρῃ ἀρώματα εἰς τὸν Ιεχωβᾶ.

Τὰ ἀρώματα ἦσαν ἢ νάρδος, ἢ λίβανος, ἢ σμύρνα, δὲ κρόκος, δὲ ἀρωματικὸς κάλαμος, καὶ ἢ ἀλόη, φυτὸν δαψιλῶς βλαστάνον ἀνὰ τὴν Ἀνατολήν. Διὰ τοὺς θρησκευτικοὺς καθαρμούς τῶν γυναικῶν, κατὰ νόμον ὄφειλοντας νὰ διερχέσωσιν ἐπὶ ἔτος, ἐγίνετο μεγάλη κατανάλωσις ἀρωμάτων· ἔξι μῆνας αἱ οὔτω καθαρίζομεναι ἡλοίροντο διὰ τοῦ ἐλαϊού τῆς σμύρνας, καὶ ἄλλους ἔξι μῆνας δι' ἄλλων οὔσιῶν ὅμοιώς μετεχειρίζοντε τὰ ἀρώματα κατὰ τὰς ἐπικηδείους τελετὰς· τὰ ἔχουντα ἐπὶ τῶν νεκρῶν, ἐνήργειαν δι' αὐτῶν τὰς τεριχεύσεις, καὶ τὰ ἔκειον ἐπὶ τῶν νεκρικῶν πυρῶν. Βραδύτερον ἐγενικεύθη ἡ χρῆσίς των ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίᾳ, καὶ ταῖς ἑορταῖς,

κατὰ πρῶτον ὡς ἔνδειξις πολυτελείας, καὶ βαθύδον ὡς σημεῖον ἀκολασίας.

Οἱ Ἑλλῆνες μετέ πάθους ἡγέπησαν τὰ ἀρώματα δι' ἐκαστον μέρος τοῦ σώματος εἰχον καὶ ἴδιον ἄρωμα, καὶ ἐκαστον ἄρωμα εἰχεν ἴδιον προορισμόν. Τὰ μὲν ἔθεωροῦντο ὡς συντλοῦντα εἰς τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, τὰ δὲ χρήσιμα πρὸς χώνευσιν, τὰ δὲ ἀπαραίτητα διὰ τὰ ὅργια. Καθὼς καὶ σήμαρον ἐν ταῖς Ἀθήναις τοῦ Περικλέους μετὰ τὸ φαγητὸν προσῆγον δοχεῖα περιέχοντα ἄρωματῶδες ὕδωρ πρὸς καθάρισμα τοῦ στόματος καὶ πλύσιμον τῶν χειρῶν. Οἱ Ἑλλῆνες συνηθροίζοντο εἰς τὰ μυρεψεῖς καθὼς τώρα συγχάζομεν εἰς τὰ καρφεῖται.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐκληρονόμησαν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς τὸν ἔρωτα τῶν ἄρωμάτων καὶ τῶν ἔξεων τοῦ ἐκτεθηλυμένου βίου. Τὸν κοινότερον διαδεδομένον παρ' αὐτοῖς ἄρωμα ἦτον ὁ ἄρωματοφέρος σχεῖνος, οὔτενος ἀποκλειστικὴν χρῆσιν ἐποιοῦντο αἱ ἑταῖραι, τὰ δὲ μᾶλλον τιμώμενα ἦσαν τὰ ροδα, τὸ μεγάλεον, ἡ νάρδος, τὸ ὄποβέλεσμον, τὸ μαλαΐσθρον.

Δι' αὐτῶν ἐν ἀμέτρῳ σπατάλῃ ἄρωμάτιζον τοὺς κοιτῶνας, τὰ λουτρά, τὰς κλίνας των. Διὰ τὰ θέατρα καὶ τοὺς νυμφικοὺς θαλάμους ἐγίνετο πρὸ παντὸς χρῆσις τοῦ κρόκου. Τὰ ἄρωματικά, τὰ πνευματώδη καὶ τὰ ἀπεστεγμένα ὑδάτα, οἱ ἄρωματικοὶ αἰθέρες ἦσαν ἔγγεια τοὺς Ρωμαίους.

Μαρτσιάλης, διμέγκες σατυρικὸς ποιητὴς σκώπτει πολλαχοῦ τῶν στίχων αὐτοῦ τὴν κατάχρησιν τῶν ἄρωμάτων εἰς ἐκ τῶν ποιημάτων του ἀπεικονίζει Θηλυδρίαν, οὔτενος ἡ κόμη ἀποπνέει τὴν ὀσμὴν πάντων τῶν ἄρωμάτων, διὰ παρεσκεύαζον τότε οἱ μυρεψέι.

Ἐν Ρώμῃ ἡ ἀγαλίνωτες δρμὴ τῆς πολυτελείας εἶχεν ὑπαγορεύσει εἰς τὰς γυναικας νὲ λούνωνται ἐντὸς γάλακτος, οὔτενος ἡ ἐπινέργεια τοῦ ἀνάλογης πρὸς τὴν ἐκ τοῦ δι' ἀμυγδάλων καὶ μέλιτος λουτροῦ.

Ἐκ τοῦ Μαρτσιάλη προσέτι μανθάνομεν ὅτι οἱ Ρωμαῖοι ἔζειχον ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ψιμμυθιοῦσθαι. «Δὲν μὲν πάταν, Λυδία, γράφει που, οἱ ἔγκωμιάζοντες πρὸς ἐμὲ τὸ κάλλος τῆς βαρῆς σου καὶ σχὶ τῆς μορφῆς σου.»

Ωρισμένα ἄρωματα τὰ διποῖα μετεχειρίζονται καὶ Ρωμαῖαι δέσποιναι ἐπιμῶντο μέχρις 800 δραχμῶν τὸ γιλιόγραμμον. Ἐν ἑορτῇ τὴν διποῖαν παρέσχεν δὲ Νέρων ἐν Βεΐᾳ, ἡ διὰ τὰ ρόδα διεπάνη ἀνηλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων σεστερτίων, τούτεστι 500,000 φράγκων.

Ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους τὰ ἄρωματα ἐν ἀρχῇ προωρίζοντο διὰ τὴν λατρείαν ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Οἱ Σταυροφόροι πρῶτοι ἀπεκόμισαν ἐκ

τῆς Ἀνατολῆς τὸν πρὸς τὰ μύρα καὶ τὰς εὐόσμους οὐσίας ἔρωτα, ὅστις εὑρεν ἐν Ἰταλίᾳ πρὸ πάντων κάρπιμον ἔδαφος. Τὰ ἄρωματα εἰσήχθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τῆς βασιλίσσης Ἐλισάβετ ὁμοῦ μὲ τὰ ἄρωματάδη χειρόκτια καὶ μὲ τὰ μυροβόλα σακκίδια. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ κατάχρησις τῶν ἄρωμάτων ἀνεπτύχθη ἐπὶ Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων. Ἐρρίκος ὁ τρίτος καὶ εἰς εὐνοούμεναι αὐτοῦ ἐπαναφέρουσι τὰς ἐπὶ Νέρωνος ἀκολασίας. Ἡ πώλησις τῶν ἄρωμάτων ἦτο καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τὸ μονοπώλιον ὥρισμένης συντεχνίας τῆς τῶν ἐμπόρων χειροκτίων ὁμοῦ καὶ ἄρωματοπωλῶν. Αἱ εὐνοούμεναι τοῦ Ἐρρίκου ἐπώλουν τὰ δικαστικὰ ἀξιώματα εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς ἄλλους τεχνίτας ἀντικειμένων πολυτελείας καὶ σπατάλης.

Ἡ βασιλεία τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ' καθιέρωσεν δροίκην περίοδον ἐν Γαλλίᾳ, καθ' ἣν ἡ κατάχρησις τῶν ἄρωμάτων ὑπῆρξε τὸ χρεακτηριστικὸν σημεῖον τῆς διαφθορᾶς τῶν ἡθῶν. Ἐν τῇ αὐλῇ εἶχεν ἀναγθῆ εἰς κανόνα ἐπιβελλόμενον ὑπὲ τῆς ἐθιμοταξίας ἡ καθ' ἐκάστην ἡμέραν καθιέρωσις καὶ νέου ἄρωματος. Ἡ κυρία Πομπαδουύρ ἐδιαπάνε δι' ἄρωματα μέχρι 500,000 δραχμῶν κατ' ἔτος, καὶ ὁ Ρισχέλιε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του ἔζη ἐν μοσχοβόλῳ ἀτμοσφαίρᾳ, διαχυνομένη τῇ βοηθείᾳ φυσιτήρων ἐντὸς τῶν οἰκημάτων του.

Τὴν σήμερον τὰ ἄρωματα ζητοῦνται ύπὸ πάντων, εἰς οἰανδήποτε κοινωνικὴν τάξιν καὶ ἀν ἀνήκωσιν. Ἡ τοιεύτη παντελῆς ἀκλαίκευσις αὐτῶν εἴνε τάχα πρόξενος ἀγαθοῦ ἢ συντελεῖ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἔκπτωσιν; Τὸ ζήτημα δὲν εἴνε ἀνάξιον μελέτης.

II*

Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ιουλίου Κλαρετή.—Μετάφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια· ἵδε προηγούμενον φύλλον)

Τῷ ὄντι ἀντήγει ἥδη ὁ πένθιμος κώδων τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἑλλεν καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῆς ἐπέβαλλον — καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ γνώμη. ἦν ἐξέφρασεν ἡ κυρία Ερβλαί ἐνῷ ἡγρύπνει περὶ τὴν κλίνην τῆς Κυπριανῆς — εἰς τὸν κ. Μομβρέν ἀκρεν περίσκεψιν, ἐπρόκειτο οὐ μόνον περὶ τῆς ἡσυχίας τοῦ μαρκησίου καὶ τοῦ ὄντος τῶν Μομβρέν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τιμῆς αὐτῆς τῆς δεσποινίδος Βερδίε. Νετ! ἐσήμανε δραδέως, ἐσήμανε μακρόθεν ὁ θηλιερές κώδων τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

— Γιλβέρτη, εἰπεν αἰχνης ὁ νεαρὸς κόμης μὲ τὴν μελαγχολικήντου ἔκεινην καὶ μελωδικὴν φωνήν, ἥτις συνεκίνει τὰ μύχια τῆς καρδίας τῆς ἀνε-